

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ❁ ПЛАСТОВОГО ❁ НОВАЦТВА

Ч. 4 (115)

КВІТЕНЬ

1966

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва
“NOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children
Видає Головна Пластова Булава

Педагогс Колегія:

пл. сен. Леся Храплива,
ст. пл. Світляна Луцька,
ст. пл. Іриней Юрчук
Адреса Редакції:

LESIA CHRAPLYWA

158 East 7th St., Apt. 3A
New York 10009, New York

Адмініструє

Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.

Адреса Адміністрації:

“P L A S T” Inc.
New York 10003, N. Y.
140-142 Second Avenue

Обкладинка роботи

Ніни Мудрик-Мриц

З М І С Т :

Володимир Мацьків:	
Христос Воскрес!	2
На новацькому базарі	3
Подорож довкруги світу	4
Хляп	8
Мандрівка по Україні (відповіді)	9
Сестричка Світляна:	
Що звірі пишуть?	17
Іван Франко: Розвивайся лозо	19
Сірий Орел Денис: Незабудьки	23
Братчик Ірко:	
Котрі писанки однакові?	24
Оленка Гординська:	
Новачка Ксеня	26

УВАГА!

УВАГА!

Чи вже весь Ваш рій заплатив передплату на „Готуйсь”?
Пригадуємо, що в 1966 році річна передплата коштує три долари
для Америки та Канади!

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ДАТКИ НА ФОНД:

Рій „Соловейки” з Бейсайд бі-
ля Нью Йорку переслав 50 цен-
тів разом із своїми передплатами
на „Готуйсь” на цей рік. Рій
„Лиси” з Ньюарку переслав на
прощання „Готуйсеви” чотири до-
ляри. Дякуємо дуже!

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 4 (115)

Квітень

1966

Мал. П. Андрусіва

ЩИРЕ Й РАДІСНЕ
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ПЕРЕСИЛАЄ

НАШОМУ ДОРОГОМУ ДРОТОВІ
ВСІМ ПЛАСТОВИМ ПРОВОДАМ

ВСЬОМУ ПЛАСТОВОМУ НОВАЦТВУ ТА ЙОГО ВИХОВНИКАМ —

РЕДАКЦІЯ „ГОТУЙСЬ”

Мал. Оксана Борис

Володимир Мацьків

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Найвеличнішим та найбільш очікуваним святом усіх українців є свято Христового Воскресення.

Воно припадає саме тоді, коли вся природа починає братися до нового життя після довгої та холодної зими.

До приходу Великодня готуються всі. У Великому пості, що попереджає це свято, люди приступають до св. Сповіді та св. Причастя, щоб привітати воскреслого Ісуса чистою совістю та чистим серцем.

Саме святкування починалося в нас на Україні вже в Великий четвер вечором. Тоді у всіх наших церквах служиться окреме Богослуження, що його називають „Страсті”. Під час Богослуження читають 12 євангелій про муки та смерть Ісуса Христа, а після євангелій відзивається дзвін. Після останньої євангелії аж до Великодня, замість дзвона, калатають калатала на знак великої жалоби та смутку.

У Велику п'ятницю Служби Божої в церквах не правлять, тільки Єрусалимську утреньу. Є це неначе похоронна відправа над гробом Ісуса Христа.

У п'ятницю та суботу люди відвідують Божий гріб у церквах та цілують плащаницю, йдучи до неї на вколішках.

Господині у ці дні готують „свячене”, яке несуть до церкви на посвячення, або вичікують священика вдома. В Україні святити паску на Великдень після Богослуження.

Серед такого приготування приходить неділя, свято Христового Воскресення. Всі встають тоді дуже рано, бо воскресні Богослужби починаються перед сходом сонця. Зі сходом сонця виходить з церкви процесія з радісним співом: „Христос воскрес із мертвих”. При тому дзвони грають воскресний гимн на честь воскреслому Ісусові. На обличчях людей видно радісну усмішку, а всі вони вдягнені святково в нову одягу.

По скінченні церковних відправ усі йдуть додому та засідають до спільного святкового сніданку, в часі якого батьки обділяють членів своєї родини свяченим яйцем та складають їм побажання.

Перед Великодніми Святами дівчата красять крашанки та пишуть писанки. Найважливіші тут писанки. Хлопці та дівчата часто обдаровують ними одні одних. Писанки зберігають радо не лиш українці, але й чужинці. Вони часто дивуються, як можна створити на такому крихкому матеріялі, як куряче яйце, таку високомистецьку писанку. Є музеї, які гордяться тим, що зберігають у себе цілі збірки українських писанок.

По сніданні молодь йде знова під церкву та виводить гагілки. В Америці, де не завжди є місце надворі біля церков, гагілки виводять звичайно в залах або на сценах.

В той день всі вітаються радісним: Христос воскрес! — Воістину воскрес!

Новаки й новачки — чи Ви вже навчилися писати писанки та виводити гагілки?

**На новацькому базарі
Всякого добра по парі:
Ось дві писанки у мене,
І червона і зелена.
Оля змайструвала гладко
З вати зайчика й курчатко.
Жваво вишила Христина
Дві маленькі скатертини.
Лялі дві вдягла Мелася,
Мов Оксану і Тараса*).**
Подущинки наша Валя
На голки повишивала.
В нас ще й іншого багато;
Поспішайте купувати!

Рій заробить на базарі На „Готуйся” три доляри!

**) Це ляльки в українських народних одягах. Новазки вдумали, що лялька-хлопець це буде Тарас Шевченко, коли це був малим хлопчиком, а лялька-дівчина це Оксана, яка дружила з Тарасом, як він це так гарно описав у своєму вірші „Мені тринадцятий минуло”.*

Мал. Христина Козій

Мал. Христя Хитра

ПОДОРОЖ ДОВКРУГИ СВІТУ

(Продовження)

Кольомбо, Цейлон, 7 грудня 1965

Дорогий „Готуйсь”!

На північ від Індії на Індійському Океані лежить великий острів, що зветься Цейлон. Тож, якщо знайдеш його на мапі, будеш знати, де ми тепер перебуваємо. Живемо тепер у Кольомбо; це столиця Цейлону. Але ще вчора були ми на відвідинах у маленькому рибальському селі над морем. Це село таке маленьке, що Ти його ніколи на мапі не побачиш. Та саме там ми знайшли приятеля, з яким щиро подружили і хочемо про нього Тобі написати.

Це дід Джамал, старий-престарий рибалка з довгою білою бородою та з великим турбаном на голові.

Разом з ним їздили ми на море, далеко від берега, ловити рибу. Я навіть допомагав йому закидати великі сіті у воду. Коли ми прикріпили сіті до човна, дід закував люльку і глянув на нас.

— А ви не боїтесь плавати зо мною по морі? — спитав.

— Ні, діду, — відповіла Оленка, — ми чули, що ти найкращий рибалка та й чудовий моряк.

— Мені казав твій внук, що ти навіть можеш успокоїти море чарами, що з найнебезпечніших хвиль вийдеш живий. Чи правда це, діду? — допитував я.

Дід усміхнувся тасмничо:

— Так люди кажуть. Я ж знаю одне: море шанує тих, що відважні. Найбільша хвиля не знищить того, хто має в серці віру, що переможе її.

Дід замовк і дивився кудись на далекі обрії, а довкруги стало так тихо, що здавалося, навіть хвилі не плюскочуть. Здавалося, що

все довкруги вичікує дідового оповідання. Навіть Котай перестала їсти банана і з повагою дивилася на старого рибалку.

— Та люди чомусь того не знають, — почав дід знову, — і я колись не знав. Мій батько, дід і прадід були рибалками, і я мусів ним стати. Змалечку бігав я з нашої ліплянки над море. Спершу збирав лиш мушлі, притискав їх до вуха та вслухувався в те, що море мені з шумом говорило. Воно шуміло і кликало мене. І ще казало щось, чого я не міг зрозуміти. Часами я так довго, довго слухав. Здавалося, що ось-ось знатиму, що море скаже, та завжди тоді або мева заскигліла, або Мати кликнула мене, і я кидав мушлю.

Незабаром батько взяв мене з собою на море ловити рибу. Спершу я допомагав йому кидати в море сіті, прикріплювати їх до човна, як ось ти, Ромку, помагав мені сьогодні. Опісля я навчився відділювати більшу рибу від меншої, а найменшу кидати в море. Відтак Батько показав мені, як орудувати вітрилом та кермою в човні. Як гарно було! Ранком, як лиш сонце вставало на морі з-за обрію, Мати прощала нас на березі. І ми плили по морі, ніби золотою доріжкою, бо так відбивалося в воді сонце, а нам здавалося, ніби ми пливемо просто до нього. А вечором сонце заходило за нашою хатиною і знов стелило нам золоту доріжку. Ми поверталися нею з повним човном сріблистої риби. Мати ждала нас на березі. І так день у день поверталися ми щасливо.

Але шуму моря, що його я чув у мушлі, я таки ще не міг зрозуміти.

Мій прадід вже не їздив на море. Він сидів цілими днями на сонці та вигрівався. Одного ранку він сказав, що мабуть буде велика гроза, бо його дуже болять кості, а до того мева тричі скигліла тривозно ніччю. Мати, прощаючи нас на березі, ще раз просила Батька, щоб не плив на море, та йому не було стриму. Він був відважний та справжній рибалка.

Знов плили ми ніби просто в сонце і скоро перестали думати про перестороги Матері й прадіда. Риба ловилася повними сітями, а море було спокійне, як ніколи.

Та нараз потемніло. Сонце, що за ним ми пізнавали, куди плисти, сховалося за хмару. Море стало чорне та грізне. Хоч хвилі ще були малі, але видно було, що ховають у собі якусь велику злість. Вони піднімалися і опадали, неначе віддих грізного лева, який жде, щоб накинутися на маленьке ягнятко.

Знявся вітер. Хвиля стріпнула пінистою гривною, заревла дико і наскочила на наш човен. Весь світ закрутився мені в очах. Я чув лиш несаможитий шум і рев води та відчував, який безвладний наш човен, які безсилі ми з Батьком у цих розгніваних хвилях.

Перший раз у житті відчув я справжній страх. Ні, це був навіть не страх, а справжній жах, що охопив мене цілого. Я старався якось дістатися до Батька, який всіми силами втримував керму в руках. Але хвилі переливалися через човен і змивали з нього все, що не було прив'язане.

Та Батько не боявся. Я бачив, як він сміло дивився на море, як напружувалися його сильні м'язи, як наливалися кров'ю жили на шиї та на руках, як він всім своїм дужим тілом налягав на керму. Та даремно! І це я вже бачив. Бачив, як саме за ним знімалася велитенська хвиля і мені здавалося, що вона дивиться просто на нього. Вона шипіла й наближалася поволі, неначе знала, що вона й так перемаже. Батько глянув на неї і застиг у чеканні. На його лиці не видно було страху, але я відчув, що він знає, що не встоїться.

Хвиля піднялася вже над самою його головою, і коли падала вже на нього, він крикнув щось до мене. Той крик змішався з шумом моря і вітру, і враз я знав, що це був той сам шум маленької мушлі, тільки сто разів голосніший. Тепер я його зрозумів:

— Будь у душі переможцем, то будеш справді переможцем! Будь у душі переможцем, то переможцем будеш!

Я заховався від хвиль у куток човна та притулився всім тілом до важкої дерев'яної лави.

— Батеньку, Батеньку! — кричав я у розпучі. Та у відповідь чув тільки шум, мов злобний сміх моря:

— Будь у душі переможцем, то переможцем будеш! А ти, хлопче, вже пропав у своїм страху!

І тоді увійшли в моє серце жаль і лють. Жаль і лють на те жорстоке море, що взяло мені Батька, що насміхалося з мене малого і безсильного, що тільки гралося тепер зо мною, бо знало, що я не втечу з його хвиль. Я глянув на хвилі:

— Ні, не дамся тобі, море! Хоч я малий, я буду переможцем!

Я хотів досягнути до керми, та море немов зареготалося і вдавило по човні так сильно, що щогла трісла і впала, а човен перехилився. Я все ще держався великої лави і разом з нею знайшовся тепер у буйних хвилях.

— Ні, ні, не дамся тобі, море! Буду переможцем! — повторяв я до безтями, обнімаючи лаву. Та море не вірило мені. Знову і знову насилало на мене хвилі, і я знав, що воно ще більше лютувало на мене, бо я не піддавався. Але й відчував я, що в цій певності мій одинокий рятунок, і тому ще раз і ще раз кликав:

— Буду переможцем! Побачиш ти, море!

І море здивувалося. Глянуло на мене з подивом і нараз втратило свою злість.

Мал. Христя Хитра

Тоді я побачив, що сонце теж перемогло хмару, заходило з золотим блиском, неначе який великий переможець, і стелило мені золоту доріжку по воді додому. Хвилі поховали свої гострі гриви з піни і тепер несли мене лагідно тією золотою стежкою додому. Вони шептали:

— Ти був у душі переможцем, і тому переміг!

Старий рибалка замовк і незабаром взявся за сіті, щоб витягнути їх разом з рибою у човен. А вертаючися до берега, ми з Оленкою постановили, що обов'язково мусимо познайомити все наше новачтво з цим Рибалкою-Переможцем!

Готуйсь!

Оленка і Ромко

Мал. Наталка Горалевська

Сіла пташка ось на гілку!
Дзвонить дзвін — воскресний спів,
Тож виводити гагілку
Хоче кожен з новаків!

„Повилися огірочки”,
То „Фіялки розцвіли” . . .*)
Так сини виводять, дочки,
Старші — глянути прийшли.

Та нараз — яке це лихо,
Серед радості, пісень?
Чортик Хляп підкрався тихо,
Хоч святий сьогодні день!

Чортик Хляп підкрався нишком,
— Гульк! — з’явився серед трав!
За косу скубнув Оришку,
Ногу Славкові підклав . . .

Та нехай цих Хляпів кілька,
І збиткують хай таки,
Иде під церквою гагілка
І сміються новаки.

**Бо ніяка вража сила
Не заглушить в нас пісень,
Що на світ весь голосили
Про Великдень — Божий День!**

*) „Повилися озірожки” та „Ой зацвіли фіялогки” — це перші слова пісень-гагілок. Гагілки виводили в Україні ще навіть перед прийняттям християнства, на геть весни, що надходила. В гагілках співали гасто про те, як ростуть різні рослини та розцвітають квіти, бо вірили, що це справді допоможе їх ростові. Сьогодні ми й далі співаємо ці гагілки та виводимо на Великдень, щоб згадати давні гаси, та ще тому, що вони дуже гарні.

МАНДРІВКА ПО УКРАЇНІ

Про образок, що був із „Мандрівки по Україні” в „Готуйсь” за вересень минулого року, пише молодший брат **Сяні Мостович**, новак **Андрійко**:

Оксанка і Олесь замандрували в нову область України, в Донеччину. Гербом цієї області України є золота стіна з трьома вежами і зачиненою брамою, на червоному полі над хвилястою річкою.

Головне місто Донеччини — Юзівка. Славна вона тим, що в її околиці є найбільші копальні вугілля в Україні. Там теж є фабрики копальняних машин та іншого гірничого устаткування.

Донеччина — це плоска височина (високорівня), окружена низами. Простягається правобіч річки Дінця і на південь переходить в чорноморський степовий низ.

Донеччина засіяна невеличкими горбами та високими могилами. (Савур могила, Товста могила, Гостра могила). В нутрі землі цієї області України лежать величезні поклади вугілля, заліза, міді, ртуті (живого срібла) та інших копалин. В північній частині Донеччини видобувають сіль. Є там теж цілющі солоні купелі.

Донецький Кряж — це найважливіший гірничий басейн Східної Європи.

Андрійко Мостович

Про цю саму область пише нам також **Христя Галібей**:

Я була вже дуже цікава, куди цим разом поїдуть Оксанка й Олесь. Коли відчинила „Готуйсь” за вересень, побачила, що вони поїхали на якусь область, де багато промислу. Шукала я в різних книжках і думаю, що вони заїхали в Донеччину, бо тут намальований її герб (золоті вежі на червоному полі над рікою). Там багато

фабрик, де виробляють різні машини, такі, як той трактор і льюкомоти́ва на малюнках. Є теж електривні, бо фабрика́м треба електрично́ї струї. Всюди багато залі́зничих шляхів.

По правому боці образка бачимо образки коров та квіток-кульбаби. Бо колись тут були степи і ними їздили чумаки над Чорне море по сіль. Тепер тут пасуть худобу; але найбільше на Донеччині фабрик та копалень. Тут є родовища вугілля, різних металів, глини, вапна та солі. На образку бачимо знаряддя рудокопа: шолом з лямпою, лопату, джаґан і тачку.

Пізнаю дві знімки з міста Горлівки. На одній парк і великі купи вугілля, на другій копальня вугілля. На самій долині зправа намальований маяк. Він світить кораблям, що ловлять рибу на Озівському морі. Коли ми шукали описів Донеччини, знайшли два оповідання і нам було цікаво їх прочитати. У „Веселці” за травень професор Володимир Мацьків написав „Чорні брилянти”, про те, як творилося камінне вугілля, як його добувають і що з нього роблять. Друге оповідання „Як Михась став рудокопом” („Веселка”, червень 1961) трохи страшне, але весело кінчиться.

Готуйсь!

Христя Галібей

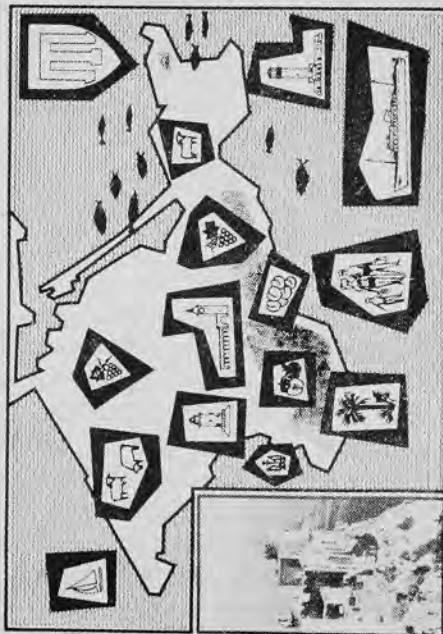
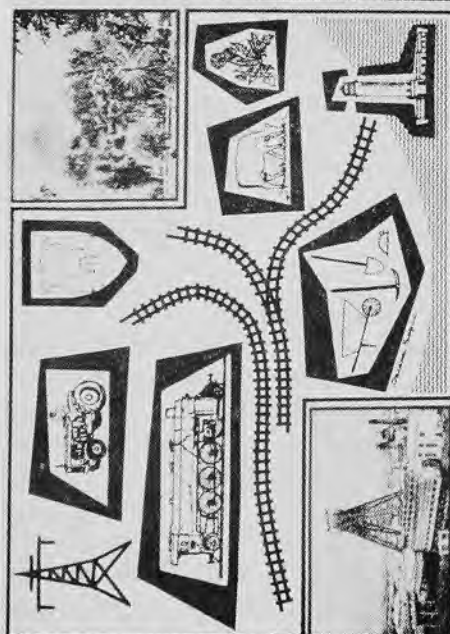
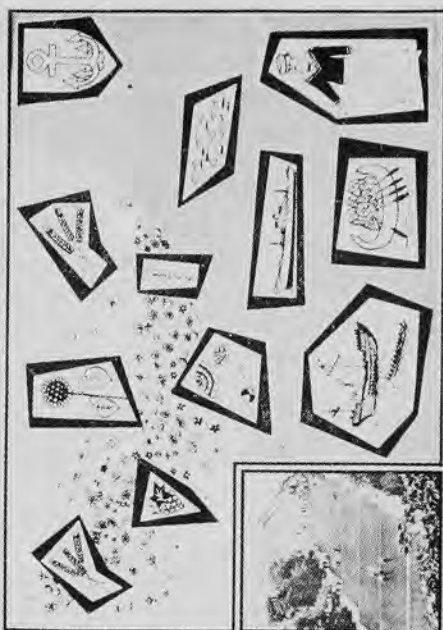
Під час вакацій Оксанка і Олесь відвідали Донеччину. Ця область України має найбільше фабрик та копалень. Тому теж сітка залі́зничих доріг там дуже густа, щоб все, що там вироблять чи викопують, швидко розвезити поїздами. Крім того є тут великі електривні. Сільське господарство тут теж розвинене, бо земля дуже врожайна. Колись тут були безмежні степи. Годують багато коров, щоб було молоко. Є багато садів та горобідів. Ця частина України висунена якнайдалше на схід, звідкіля нападали дикі орди, тому нарі́д будував оборонні замки й городи, щоб боронитися перед ордами.

Славко Курчак

Земля, яку відвідали Оксана й Олесь, — це Херсонщина над Чорним морем. Там були колись широкі степи, та на сьогодні небагато залишилося з їх колишньої рістні і звірів. Рештки їх зберігаються в парку „заповіднику”, що зветься Асканія Нова. Тому на образку бачимо багато звірів, які там живуть. Оксанка й Олесь бачили на Україні величезний Дніпрельстан, тобто електричну станцію, що її порушує сила Дніпрової води на порогах. Оглядали теж стару дерев'яну церковцю, собор запорожців у місті Самарі, що тепер зветься Новомосковське. Так перезвали його москалі.

Ці землі замешкували колись наші славні козаки, тому на малюнку бачимо їх зброю, відзнаки, прапори й бандуру.

Славко Курчак

Мал. Оксана Борис

**
*

Андрійко Мостович описав теж цю саму область:

Оксанка й Олесь заїхали в нову область України: на Запоріжжя. Гербом Запоріжжя був козак-лицар, як це бачимо на образочку в „Готуйсь”. Постаць цього козака срібна на малиновому полі.

Головний город Запорозького низу то Січеслав. Давніше звався він Катеринославом, а тепер Дніпропетровським. Січеслав лежить над Дніпром, де починаються колишні його пороги. Біля міста Запоріжжя, де пороги кінчаться, побудована на Дніпрі велика водна електривня Дніпрельстан. Ця електривня найбільша не лиш в усій Україні, але й донедавна в усій Європі. Вона дає фабрикам електричну енергію. На малюнку в „Готуйсь” світлина цієї греблі на Дніпрі вміщена вгорі з правого боку.

Нижче образка греблі намальовані різні звірі: лев, зебра, жирафа, олень, слон та кангур на тлі розлогих пальм. Це мешканці славного на весь світ заповідника Чаплі-Асконія Нова, що знаходиться в області Запоріжжя в Україні.

З лівого боку образка бачимо козацькі клейноди: хоругву, бунчук, булаву. Є тут теж козацька шабля та мала козацька гармата-пушка. Є і кобза, звана пізніше бандурою. На цьому інструменті грали кобзарі-бандуристи свої думи, в яких оспівували славні козацькі походи й пригоди.

Запоріжжя багате в пам'ятки українського минулого. Тут колись жили наші славні козаки-запорожці, які воювали за Україну. Тому внизу образка вміщена запорізька церква в Новоселиці, збудована в 1773 році.

Андрійко Мостович

**
*

В листопадовому числі „Готуйсь” я відразу пізнала, що Оксанка й Олесь поїхали на Запоріжжя. Срібна постаць лицаря-козака на малиновому полі — це герб Запоріжжя. В лівому куті вгорі намальована хоругва Війська Запорізького. На острові Хортиці на Дніпрі збирали наші князі свої дружини в походи проти кочовиків. У козацькі часи на Хортиці побудували Запорозьку Січ. Ілюстрації на лівому боці образка пригадують нам славне минуле козаччини. Це дерев'яна запорізька церква, козацька гармата, кобза, шабля, бунчук та булава. Гетьман носив булаву в руці, бо це був знак його влади. Перед ним несли бунчук, тобто прикрашену палицю з жмутом довгого волосіння з кінських хвостів.

Нагорі, в правому кутку образка є світлина Дніпрельстану. На Дніпрі збудовано велику греблю та електривню. Вода піднялася, за-

крила пороги і тепер пливають Дніпром кораблі, а фабрики дістали електричну струю.

В тій області України є теж великий парк — заповідник Асканія Нова. Там ростуть рослини з усього світу, навіть пальми; там живуть свobodно тварини. Деякі з них тут намальовані: лев, слон, кангур, зебра, антилопа, жирафа. Я хотіла б колись туди поїхати.

Христя Галібей

Церква на малюнку — в Новоселиці, як писав Андрійко Мостович. Але недалеко є справді місто Самара-Новомосковське. А в усіх місцевостях в тій області дуже подібні одна до одної церкви, бо й будовані майже в тому самому часі — за козаччини.

Місто Херсон, що про нього згадує Славко Курчак, лежить далі на південь, аж біля лиману, де Дніпро вливається в Чорне море. Південну степову частину України звать теж і Херсонщина, від назви цього міста.

**
*

Крим.

Гербом Криму є золота ханська тамга-печатка у блакитному полі. На образку бачимо півострів Крим та світлину замку „Ластівчиного гнізда“. Звідтіля гарний вид на Чорне море. Північна частина Криму — це степ і там випасають худобу (на образку є вівці); там урожайні поля, сади і, як показує китичка винограду, також виноградники.

На півдні Криму завжди гарна, тепла погода, тому, що гори здержують холодні вітри. Там ростуть пальми, є гарні пляжі і купеліві місцевості. Є сади з яблук, морель, бросквинь та інших овочів.

Головне місто — Симферопіль. По Чорному морі плавають різні кораблі, малі й великі, такі що везуть туристів, такі, що з них ловлять рибу, та воєнні. Тому при березі часто стоять морські ліхтарні маяки. Тризуб пригадує нам, що дня 29 квітня 1918 року Чорноморська фльота, тобто військові кораблі, підняли українські прапори та стали на службу Україні.

У книжці Андрія Чайковського „За сестрою“ читала я про Крим та місто Бахчисарай — столицю кримських татарських ханів.

Христя Галібей

**
*

В „Готуйсь“ за грудень я бачу нову область України Крим. Я зразу пізнав її по вигляді. Крим це чотирикутний півострів, облитий водами, від півдня Чорним морем, від сходу Озівським. Цей півострів сполучений з Україною малою шийкою, званою Перекопською.

Головне місто Криму — Симферопіль, а його герб — ханська тамга, подібна до букви „Т“, яку звичайно малюють золотою крас-

кою на синьому полі. В столиці Криму є великі фабрики, в яких переробляють овочі на консерви та видушують вина з кримського винограду.

Північну частину кримського півострова вкриває степ з багатьма могилами. Що далі на південь, то степ перемінюється поволі в невеличкі гори, звані „Кримські гори”. Низом вони вкриті лісами, а верхом пасовищами. Ці гори називаються по-татарськи „Яйла”. Вони спадають стрімко в море та творять чудові краєвиди.

Підсоння тут лагідне, буйна рослинність; тут плекають південні рослини, виноград та цитрини. Багато тут купелевих міст, лікувальних місцевостей. Найвизначніше купелеве місто — Ялта.

Головне зайняття людности Криму — рільництво, годівля овець, риболовство та промисл. Рибальством займаються люди, які живуть на побережжях.

Знімка, поміщена на лівому розі образка в „Готуйсь”, представляє „Ластівчине гніздо” — замок на скелі над Чорним морем.

Андрійко Мостович

**

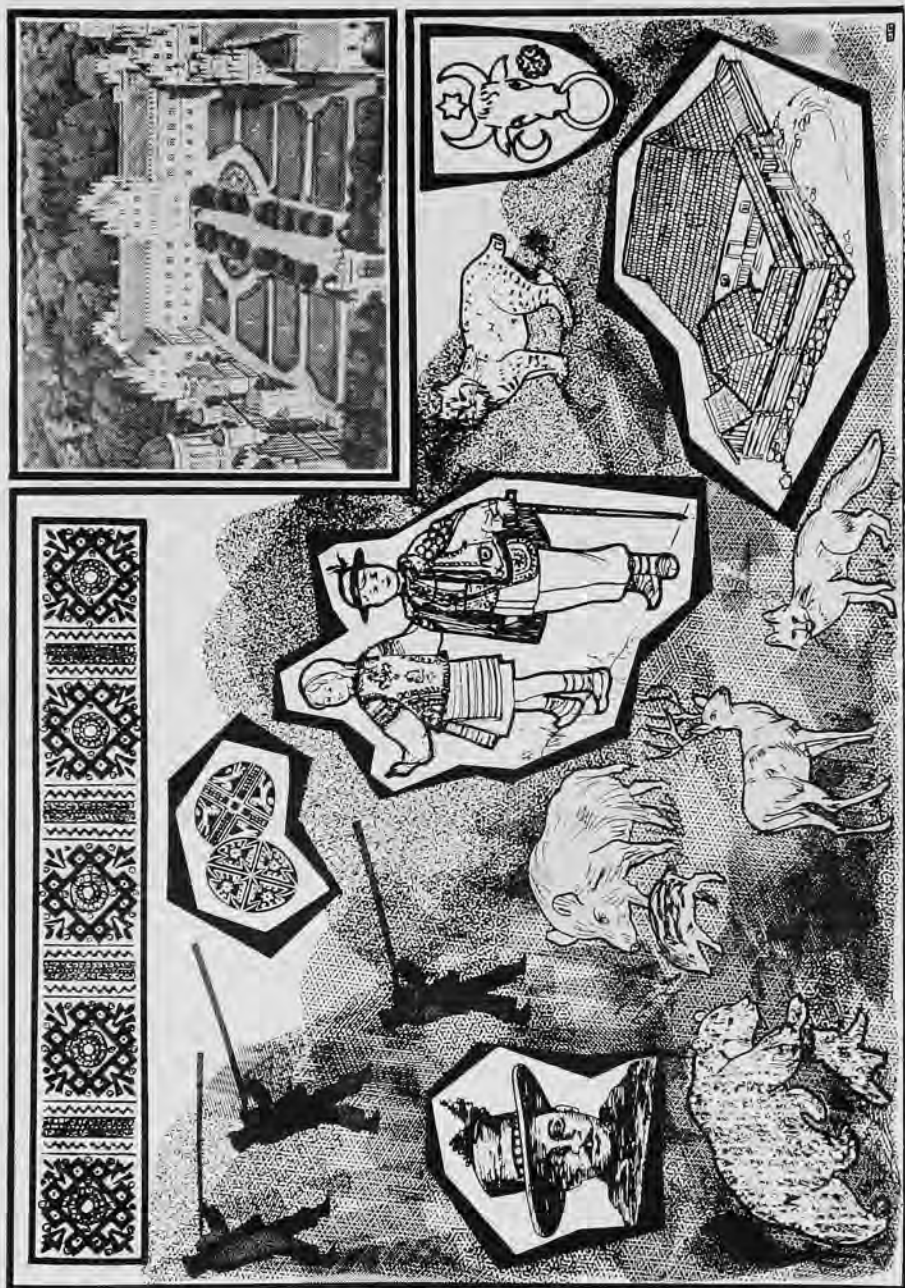
Олесь і Оксанка замандрували до Одеси і там вони дізналися, що герб Одещини це срібна чотирилопаста котва на червоному полі. Одеса це найбільша торговельна і пасажирська пристань України. З Одеси вивозять-експортують головно збіжжя й дерево. Славиться вона своїми морськими купелями та фабриками паперу, хліборобських машин і консерв. Має свою радіостанцію. Із мандрівки діти прислали нам світлину славної тераси Рішеліє (француза), який найбільше причинився до розвитку пристані в Одесі. На картині бачимо також українську флоту різних часів: княжі судна, козацьку чайку, що атакує турецьку галеру і модерний корабель.

Ераст Мриц, п'ята кляса, з Торонта.

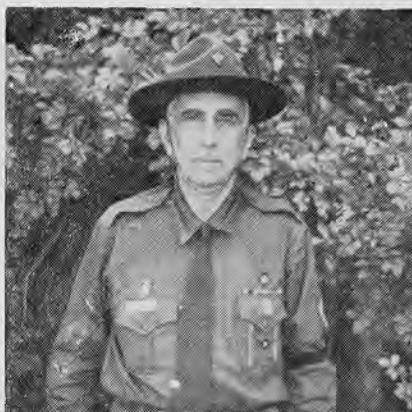
**

„Готуйсь” щиро радіє цими дописами та дякує всім, хто писав. На образку бачите теж ще раз, хоч зменшені, ці самі картини з минулих місяців, щоб Ви їх собі пригадали. Та Ви певно схочете знайти собі і більші образки в давніших числах „Готуйсь”, щоб поглянути, як виглядало це все, що нам тут пильні читачі описали. А коли Ви самі напишете до „Готуйсь” про ці образки, що їх далі знаходитимете в „Готуйсь”?

Мал. Оксана Борис

Чи знаєте, хто це на світліні? Це Ваш добрий Приятель, Вуйко Квак, або „Прижмурене Око”, як його називають у Пласті. Справді він називається Леонід Бачинський і живе в Клівленді в Америці. Він колись організував був наш Пласт в тій частині України, що називається Карпатською Україною. Він теж багато писав для дітей і молоді

та часто дописує до „Готуйсь”. Він теж оснував у місті Клівленді Пластовий Музей, де зберігаються всі пам’ятки з життя і праці пластунів.

Саме тепер Вуйкові Квакові сповнилося 70 років. „Готуйсь” щиро вітає його з цими уродинами та бажає прожити ще багато літ на славу Пластові і на добро нашим новакам!

Слова М. Познанська
Муз. О. Тарнавська

Теп-ло ста-ло у дво-рі, си-не не-бо у го-рі,
сон-це про-мінь шле зем-лі, при-лі-та-ють жу-рав-лі.
Вже у лі-сі там і тут, пер-ші про-ліс-ки цві-туть,
ку-че-ря-ва, запам-на в гості йде до нас вес-на.

ЩО ЗВІРІ ПИШУТЬ?

Мал. Таня Гасцька

Дорогий „Готуйсь”!

До лісу знов завітала весна. Дерева набрякли бруньками, які от-от відкриються зеленими листочками. Тут і там зазеленіла травичка, а з-за її стеблин несміливо виглядають білі підсніжники. Пташки радісно щебечуть. Все в лісі метушиться, оживає...

Весною найбільш радіс мабуть наше стадо серн та сернюків. Ми належимо до сім'ї звірів-траводів та споживаємо соковиті зела, запашну травичку, листя дерев та взагалі рослини, які ростуть весною і літом. Зимою наш харч складається зі сухих мохів та лишайів, які ростуть на корі дерев чи на камінні. Щоб дістатися до зеленого моху чи опалого листя, мусимо відгребувати сніг ратцями. Часом милосердні діти (мабуть новаки!) лишають для нас у лісі в'язку сіна чи городини, бо добре розуміють, як важко

нам зимою прожитись. Та тепер весна і ми радіємо. Легко та швидко бігаємо по лісі та поздоровляємо всіх з весною. Наше стадо складається з дорослих серн, сернюків та маленьких сернят. Їх рудавий колушок покритий білими цятками. Хоч сернята ще маленькі й слабосилі, пильно приглядаються та прислухуються всьому у лісі. Ліс — це школа їх життя.

У сернюків весною виростають роги. Спершу вони м'які та неначе оксамитні, а коли доходять до своєї повної величини, тверднуть і ними можна боронитися від ворога. Пізньою осінню сернюки гублять свої роги, але весною вони знов відростають. Рогів молодих сернюків, а ще більше оленів, китайці вживають до виробу ліків.

Чи відомо Твоїм читачам, що наша родина оленюватих, до якої ми належимо, складається при-

близно із ста різних пород? Між нами бувають великі, кремезні лосі з кріслатими широкими рогами та маленькі серни-пуду, завбільшки як крілики, що живуть в Полудневій Америці. На далекій півночі проживають рени, що їх випасає цілими стадами ляпландський нарід. Рен — це неначе корабель холодних пустарів-тундр. Вони дуже швидкі та можуть тягнути навіть 300-фунтові тягарі, подорожуючи по сто миль денно. В Європі, а особливо в Англії уряд призначує окремі ліси на парки-заповідники, де плекають червоно-рудую породу оленів. Рудих оленів, що мають дванадцять розгалужень на своїх рогах, звать королівськими.

В Північній Америці найбільше відома порода білохвостих серн, що неабиякі скакуни: вони плигають вісім стіп у височінь.

Мабуть Вам, новакам, вдалося

не раз у таборі чи на прогулянці стрінутися з нами, як ми йшли пити воду до потічка, чи просто в лісі. Стрінувши людину, ми негайно сникаємо в лісі, бо ми дуже полохливі. Якщо Вам, новаки, цікаво прочитати щось більше про наше життя, читайте, будь ласка, книжку Софії Парфанович „У лісничівці”. Там описане життя нашої посестри, молоденької серни Сільви.

На степах України проживав колись наш родич, подібний до антильопи — сугак. Він бігав свобідно по безкраїх травистих просторах. Сьогодні на півночі України, в поліських лісах, проживає ще й досі наш родич лось, а в гористих лісових околицях живуть олені, серни, козулі.

Мешканці наших гір Карпат вживають залюбки образка оленя у своїх прикрасах-орнаментах. Розмальовуючи прегарно свої писанки, гуцули часто мі-

стять там оленя, бо олень, це „вічний шукач правди”.

Оцих кілька слів написав я Вам про себе та нашу родину оленюватих! Може цього року побачимося якраз у таборі?!

Ваш лісовий приятель —

Рогатий Сернюк

(листа передала нам сестричка
Світляна Луцька).

Сестричка **Ніна Мудрик-Мриц** щиро дякує новацтву з Нью Йорку та з Боффала за гарні різдвяні привіти та здоровить їх теж так щиро з Великоднем! А в подяку за їх уважливість пересилає їм ось-цей малюночок.

Іван Франко

Розвивайся, лозо, борзо,¹⁾

Зелена діброво!

Оживає помертвіла

Природа наново.

Оживає, розриває

Пути зимовії,

Обновляєсь в свіжі сили,

Свіжії надії.

Зеленійся, рідне поле,

Українська ниво!

Підоймайся, колосися,²⁾

Достигай щасливо!

Щоб усяке добре сім'я³⁾

Ти повік плекала,

**І щоб світу добра служба
З твого плоду⁴⁾ стала!**

Цей весняний віршик написав Іван Франко, що його 50-ліття смерті і 110-ліття народин святкуємо цього року.

1) Борзо — швидко.

2) Колоситися, — коли стебла збіжжя вже підростуть, на верхку зав'язують-ся колоски. Від того, який великий буде колос на кожному стеблі, залежить, чи багато буде зерна з поля.

3) Сім'я — насіння.

4) Плід — овоч, збір з поля.

Наш рій „Каракал” сьомого гнізда в Нью Йорку новакує тепер вже останній рік. В листопаді перейдемо до юнацтва.

Тепер найбільше цікавимося збиранням монет, старих і нових.

Одного разу ми з Юрком, проходячи вулицею, побачили музей монет при банку на розі 50-ої вулиці і 7-ої авеню. Зацікавлені, зайшли ми туди та побачили багато різних монет з цікавими підписами. В тому музею зберігають більше як 75.000 монет зі старинних та теперішніх часів.

Ми бачили в музею, що колись давно люди вживали для купна різних цінних речей: намиста з зубів собак, намиста з мушель, волосся з хвоста слона, а навіть великих круглих каменів „Фе” на островах Тихого Океану. Все це ми бачили в музею. Дуже цікаве було теж „дерево монет” зі Східньої Індії з 1897 року. На такому „дереві” зберігають індійці свої гроші.

Ми з Юрком розказали про цей музей нашим товаришам з роя і всі разом підемо туди колись ще раз.

Роман Юзенів

„Грошеве дерево”, що його Ромко й Юрко бачили в музею.

Чи знаєте, що таке „Каракал”? Це чорний степовий рись, з породи котів. Він живе в західній Азії, а колись жив і в Україні. Тому цей рій новаків так назвався.

Новачка Таїса Галібей пише: ... Ми робимо збірки карток: я збираю образки звірів, Христя види міст, а Данилко портрети славних українських вояків та інших визначних українців. Моя сестра пише розгадки загадок, а я хочу написатеи, що мені „Готуйсь” тепер дуже подобається. Найліпше я люблю читати „Ман-

дрівку довкруги світу", бо з неї вчимося назв різних країн та міст по-українськи. Також цікаві були: оповідання про місяців, „З новацького світу", вірші та загадки. Я читала своєму малому братчикові „Зореплавців", а цього року читаю „Новачку Ксеню".

Готуйсь!

Тайса Галібей

**

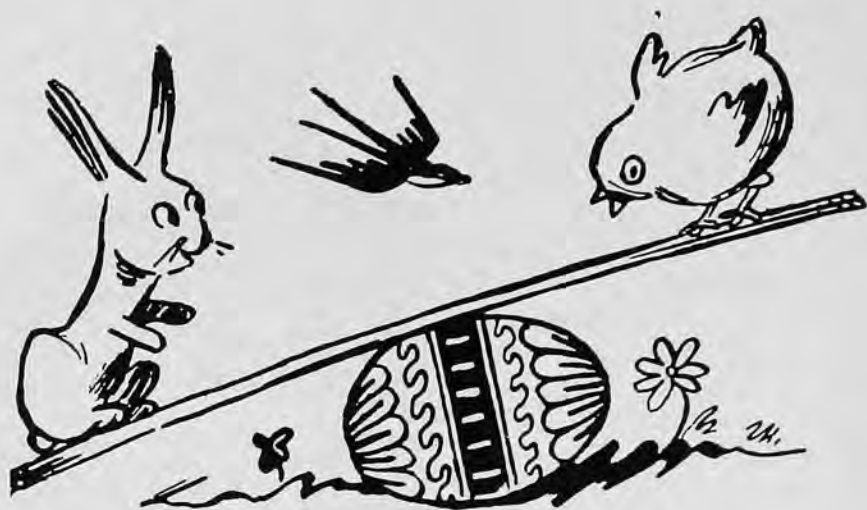
Дорога Сестричко Редакторко!

Дня 22 січня 1966 року, в річницю проголошення Незалежності й Соборности України ми, новачки роя „Лис" в Ньюарку перейшли до п'ятого Куреня Юнаків ім. Петра Конашевича-Сагайдачного. Пересилаємо знімку з наших останніх сходин з нашим братчиком Левком Чировським.

Рій „Лис" в Ньюарку на своїх останніх новацьких сходинах. Зліва до права: Гриць Буняк, Олег Потковський, Роман Семенюк, Любодар Олесницький, Адріян Гладкий, Олег Пастушенко, Роман Шпірка, братчик Левко Чировський. Нема на світлині Ореста Лебеда.

Рій „Бабаки” з Нью Йорку, тоді, коли всі дістали новацькі хустини. З ними братчик Михайло Савчак.

Ми хочемо подякувати журналові „Готуйсь” за те, що приходив до нас завжди і розважав нас. Ми пересилаємо чотири долляри на Пресовий Фонд „Готуйсь” і бажаємо йому всього найкращого.

Останній раз прощаємо Вас новацьким кличем:

Готуйсь!

Адріян Гладкий, Орест Лебедь, Роман Семенюк, Гриць Буняк, Олег Пастушенко, Олег Потковський, Роман Шпирка, Любодар Олесницький і братчик Левко Чировський.

НЕЗАБУДЬКИ

КЛЕЄНІ З ПАПЕРУ АБО ШИТІ З ФІЛЬЦУ

④ ПЕЛЮСТКИ
ГОЛУБОЇ
КРАСКИ

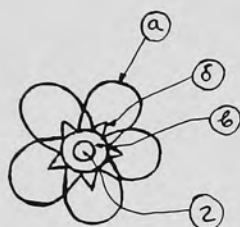
⑤ ЗОРЕПОДІБНА
ФОРМА БІЛОЇ
КРАСКИ

⑥ КРУЖОК
ЖОВТОЇ
КРАСКИ

② КРУЖОК
СІРОЇ
КРАСКИ

① ГОТОВА КВІТКА

СТЕБЛО
ЗЕЛЕНОЇ
КРАСКИ

ЛИСТОК
ЗЕЛЕНОЇ
КРАСКИ

ЗАКІНЧЕНА
КВІТКА

ДОЧЕПИТИ КІЛЬКА
КВІТОК І ЛИСТКИ,
ЩОБ БУЛА ГАЛУЗКА

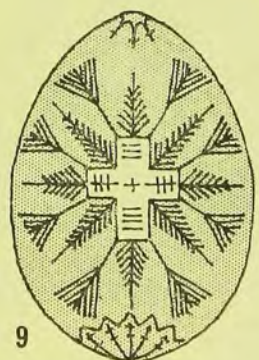
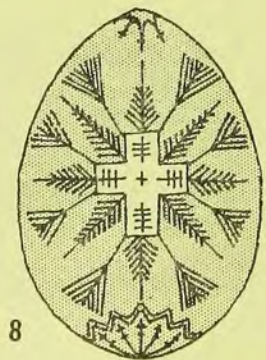
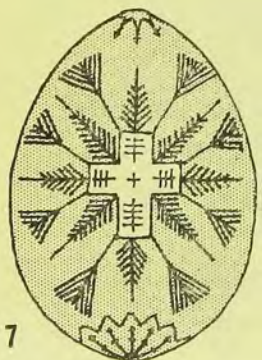
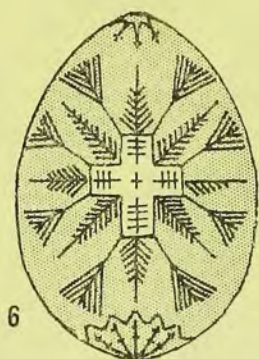
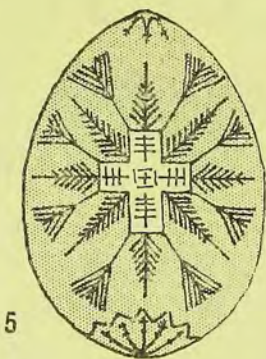
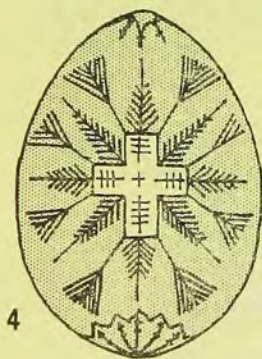
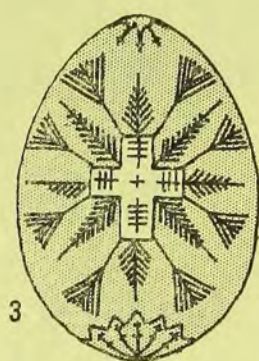
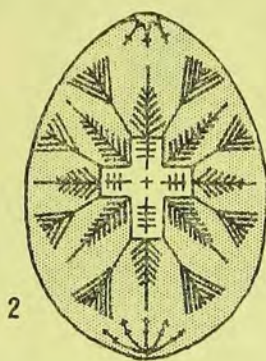
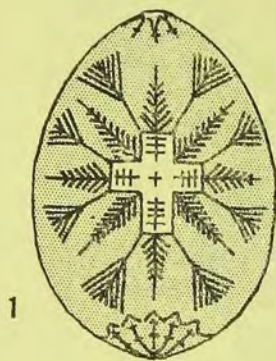
Мал. Сірий Орел Денис

КОТРИ ПИСАНКИ ОДНАКОВІ?

(Подав братчик Ірко)

Коли глянете вперше на цей малюнок, здасться Вам, що всі писанки на ньому однакові. Коли приглянетесь ближче, побачите, що саме кожна різниться чимось від інших. А справді є так, що одначе дві писанки тут однакові. Котрі саме? Це треба Вам пошукати! На це й позначені писанки числами, щоб Ви могли написати дуже коротку і добру розгадку!

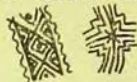
Ловарка Ксена

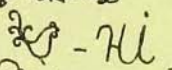
разом писали.

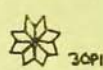
малювала

ВЗОРИ

-і і

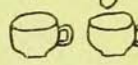
ЗОРІ

по порядку

-и кидала, в чашечки.

виймав і крав сушити

-ети, щоб бік стирати.

Ма нерадій

з того :

Кращі

за нього !

їх взяла сьогодні

На базар, цей великодній.

Заробив

три

-и

-ами на базарі !